

[Finansministeren.]

har derfor en kendelig Indflydelse paa Produktion og Forbrug. Omvendt har naturligvis ogsaa den økonomiske Udvikling af Erhvervslivet Betydning for Statsfinanserne. Det vil derfor være naturligt, at jeg afslutter mine Bemærkninger med en Oversigt i meget grove Træk over de vigtigste Elementer i Samfundets Økonomi, saa vidt de i Dag kan overskues.

Vi har ikke i den danske Regering ment at burde udarbejde et detailleret Nationalbudget, som man har det i Norge og visse andre Steder. Tilværelsens Mangfoldighed, al Tings Foranderlighed bevirker, at man ikke i Enkeltheder kan vurdere Produktion, Investering og Forbrug paa alle Specialomraader, men et vist Overblik er det ønskeligt at have, og jeg har netop for nogle Dage siden modtaget det første Skøn over den samlede økonomiske Virkning i 1947 fra Statistisk Departement. Den er naturligvis behæftet med en Usikkerhed, men det har dog sin Interesse at sammenligne den med de tilsvarende Tal fra i Fjor. Det, man kalder Brutto-Nationalproduktet, og som omtrent svarer til Brutto-Nationalindtægten, blev i Fjor anslaaet til 13,8 Milliarder Kr., men i Aar til 14,6 Milliarder Kr. At Tallet er brutto vil sige, at der ikke er fra draget Afskrivning paa Produktionsapparatet, altsaa Slid og Forældelse o. s. v. Denne Afskrivning kunde maaske sættes til 0,7 à 0,8 Milliard. Denne Bruttoproduktion blev i Fjor suppleret med en meget stor Merindførsel fra Udlandet, hvoraf ganske vist en Del dækkedes ved danske Fragtindtægter m. v. Netto-Tilførselen fra Udlandet vurderedes i Fjor til ca. 0,9 Milliard Kr., medens den i Aar kun vurderes af Statistisk Departement til ca. 0,1 Milliard Kr. Det er dog muligt, at den bliver lidt større, naar Aarets Resultat endeligt kan gøres op.

Til Raadighed for Investering og Forbrug her i Landet har der da i hvert af de to Aar været ca. 14,7 Milliarder Kr., nemlig i Fjor 13,8 + 0,9 Milliarder Kr., tilført udefra, og i Aar 14,6 + 0,1 Milliarder Kr. Hvorledes er denne Strøm af Varer og andre økonomiske Ydelser nu anvendt?

Investeringen i Varer, Bygninger, Maskiner, Skibe o. s. v. blev i Fjor vurderet til 1,7 Milliard Kr., i Aar er den anslaaet

til 1,3 Milliard Kr. Nedgangen skyldes, at der i Fjor var en Lagerforøgelse anslaaet til 0,5 Milliard Kr., medens der i Aar har været et Lagerforbrug, som er vurderet til 0,1 Milliard Kr. Selve den faste Investering i Bygninger, Maskiner o. s. v. har derefter i Aar været omtrent 1,4 Milliard Kr. mod knap 1,2 i 1946.

Det indenlandske Forbrug udgjorde herefter i Fjor ca. 13,0 Milliarder og i Aar ca. 13,4.

Ved Bedømmelsen af disse Tal maa det erindres, at Prisniveauet i Aar er lidt højere end i 1946. Det reelle Forbrug har sikkert været praktisk talt det samme i de to Aar. Det maa i øvrigt bemærkes, at af dette Forbrug vil godt 0,1 Milliard i Aar falde paa de tyske Flygtninges Forbrug her i Landet mod ca. 0,2 i Fjor. Ogsaa af Produktionsstigningen skyldes en vis Part højere Pris, men dog næppe det hele.

Man kan sammenfatte dette Billede i følgende:

Betalingsbalancen er i Aar væsentlig bedre end i Fjor, og Bedringen vilde have været større, hvis ikke Frosten og Tørken havde beskadiget Høsten saa alvorligt. Virkningen af disse Ødelæggelser vil dog først for Alvor vise sig i 1948. Som det nu er, har Bedringen i Betalingsbalancen hovedsagelig —, men dog ikke helt, været opvejet af den Forandring i Lagerudviklingen, som har fundet Sted. I 1946 voksede Lagrene betydeligt, medens vi i Aar har tæret lidt paa en Del af disse Beholdninger.

Den daarlige Høst vil kaste sin Skygge fremover. Der er imidlertid Grund til at nævne to Træk i Billedet, af hvilke en vis Opmuntring kan hentes. For det første udviser selve den faste Investering som nævnt en vis Fremgang, nemlig fra 1,2 til 1,4 Milliard. Det er jo denne Udbygning af vort Produktionsapparat, der er Genopbygningens egentlige Kærne. Fremgangen falder især paa Investering i Skibe og i erhvervsmæssigt Byggeri og forskellige Anlægsarbejder. Handelsflaadens Genopbygning er nu langt fremskredet. Det andet opmuntrende Træk er selve Produktionen. Bruttoproduktionen var i Fjor 13,8 Milliarder, medens Forbruget var 13,0. Forskellen 0,8 Milliard kan formentlig